

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
แบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญ จ้วนาน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลสาธิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา สิริมุสิกะ	หมวดสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนิสา สิริวิพันธ์	หมวดสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญญัติ คุลยรักษ์	หมวดสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
5. อาจารย์ธีระพงษ์ แสงแก้ว	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 8 หน่วยการศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 1
6. อาจารย์นงลักษณ์ หะยีมะสาและ	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 8 หน่วยการศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 1
7. อาจารย์มะลิ ศรีชู	ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
8. อาจารย์ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ	ภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
9. อาจารย์ธีรพัฒน์ ใจะสมัน	หมวดวิทยาศาสตร์ โรงเรียนเทศบาล 5 (บ้านตลาดเก่า)

ภาคผนวก 2
การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 16 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) ของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1*	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	24*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	25	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3	0	+1	-1	+1	+1	0.4	26*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
4*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	27*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	28	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
6	-1	+1	+1	-1	+1	0.6	29	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
7*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	30*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
8	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	31*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
9	+1	+1	-1	0	+1	0.4	32*	-1	-1	+1	-1	+1	-0.2
10*	+1	+1	0	+1	+1	0.8	33	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
11*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	34*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
12*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	35	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
13*	+1	+1	+1	+1	0	0.8	36*	+1	+1	+1	+1	0	0.8
14	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	37	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	38*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
16*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	39	+1	+1	+1	0	+1	0.8
17*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	40	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	41*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
19*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	42*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
20*	+1	+1	+1	+1	0	0.8	43*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
21*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	44*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
22	0	+1	+1	-1	0	0.2	45*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
23*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	46*	+1	0	+1	+1	0	0.6

ตาราง 16 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (IOC) ของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา (ต่อ)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
47*	+1	+1	0	+1	+1	0.8	54*	+1	+1	+1	0	+1	0.8
48	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	55	+1	+1	+1	+1	0	0.8
49*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	56*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
50*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	57*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
51	+1	0	+1	+1	+1	0.8	58*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
52	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	59*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
53*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	60*	+1	+1	+1	0	+1	0.8

หมายเหตุ * ข้อที่นำไปใช้ในการทดลองเครื่องมือ

ตาราง 17 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IC) ของค่าดัชนี
ทิศทางของแบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียน

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					IC	ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					IC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1*	+1	+1	+1	+1	+1	1	24*	+1	+1	+1	0	+1	0.8
2*	+1	+1	+1	+1	+1	1	25	+1	+1	+1	0	-1	0.4
3*	+1	+1	+1	+1	+1	1	26	+1	+1	+1	0	-1	0.4
4*	+1	+1	+1	+1	+1	1	27*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5*	0	+1	+1	+1	+1	0.8	28*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
6	0	+1	+1	-1	+1	0.4	29*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
7	+1	+1	+1	-1	-1	0.2	30*	0	+1	+1	+1	+1	0.8
8*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	31	+1	0	+1	-1	0	0.2
9*	0	+1	+1	+1	+1	0.8	32*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
10*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	33*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
11*	0	+1	+1	+1	+1	0.8	34*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
12*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	35*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
13*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	36*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
14*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	37*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
15*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	38*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
16*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	39*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
17*	0	+1	+1	0	+1	0.6	40*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
18*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	41*	+1	+1	+1	0	+1	0.8
19*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	42*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
20*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	43*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
21*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	44*	0	+1	+1	+1	+1	0.8
22*	0	+1	+1	0	+1	0.6	45*	+1	+1	+1	-1	+1	0.6
23*	+1	+1	+1	+1	+1	1.0							

ตาราง 18 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (D) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าความยาก (P)	ค่าอำนาจจำแนก (D)	ข้อที่	ค่าความยาก (P)	ค่าอำนาจจำแนก (D)
1	0.4	0.4	21	0.56	0.46
2	0.43	0.2	22	0.26	0.26
3	0.53	0.26	23	0.56	0.33
4	0.63	0.33	24	0.3	0.2
5	0.4	0.4	25	0.36	0.46
6	0.36	0.46	26	0.56	0.33
7	0.56	0.33	27	0.5	0.33
8	0.46	0.26	28	0.4	0.4
9	0.46	0.4	29	0.23	0.33
10	0.63	0.33	30	0.33	0.4
11	0.46	0.26	31	0.36	0.2
12	0.36	0.33	32	0.3	0.2
13	0.5	0.46	33	0.4	0.4
14	0.4	0.26	34	0.33	0.26
15	0.3	0.46	35	0.43	0.33
16	0.56	0.33	36	0.4	0.53
17	0.46	0.4	37	0.4	0.4
18	0.5	0.33	38	0.6	0.26
19	0.36	0.6	39	0.33	0.4
20	0.4	0.26	40	0.43	0.6

หมายเหตุ ข้อสอบเป็นข้อสอบที่คัดเลือกไว้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.2 – 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป และตรงตามจุดประสงค์ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เท่ากับ 0.85

ตาราง 19 ค่าที่ได้จากการทดสอบเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (D) และค่าความเชื่อมั่นของแบบ
ประเมินความรับผิดชอบทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (ค่าที่)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (ค่าที่)
1	2.34	21	2.39
2	4.27	22	1.82
3	2.16	23	1.89
4	2.39	24	2.37
5	3.47	25	2.34
6	2.01	26	4.58
7	2.11	27	2.11
8	3.00	28	3.86
9	3.12	29	2.34
10	1.78	30	2.49
11	2.01	31	3.36
12	3.90	32	4.32
13	3.32	33	4.27
14	2.41	34	2.01
15	1.82	35	2.39
16	3.86	36	2.04
17	2.75	37	1.72
18	1.72	38	2.04
19	2.82	39	1.78
20	3.00	40	5.00

หมายเหตุ ข้อสอบเป็นข้อที่คัดเลือกไว้เป็นเครื่องมือในการวิจัยซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75
ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียนเท่ากับ 0.87

ภาคผนวก 3
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้

กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้

เรื่อง ปัจจัยในการผลิต

จำนวน 2 คาบ

สาระสำคัญ

การผลิต เป็นกระบวนการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าที่ตอบสนองความต้องการผู้บริโภค ปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรในการผลิตหรือทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึงสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ ซึ่งมี 4 ประการสำคัญที่ผู้ผลิตต้องคำนึงถึง และนำไปใช้ในการผลิตอย่างคุ้มค่า จึงจะเกิดผลดีต่อการผลิต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายปัจจัยสำคัญในการผลิต
2. วิเคราะห์ประโยชน์และความจำเป็นของปัจจัยการผลิต
3. อธิบายถึงคุณธรรมในการผลิตได้

สาระการเรียนรู้

1. ปัจจัยการผลิต
2. ประโยชน์และความจำเป็นของปัจจัยการผลิต
3. คุณธรรมในการผลิต

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นปฐมนิเทศ

1. ขึ้นก่อนมีการจัดกิจกรรมในการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน โดยครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน
2. ครูกระตุ้นความสนใจโดยให้นักเรียนฟังเรื่องเล่า “ความฝันของมะเอ” ที่ครูนำมาเป็นสื่อและเล่าให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่อง และซักถามในประเด็นคำถามต่อไปนี้
  - เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
  - มะเอมีความคิดฝันในเรื่องใด

- ความคิดฝัน ของมะแเอเป็นไปได้หรือไม่
  - นักเรียนคิดว่ามะแเอยังขาดแคลนในเรื่องอะไร
  - สิ่งที่มีมะแเอต้องการคืออะไร
  - ถ้านักเรียนเป็นมะแเอจะทำอย่างไร
3. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ

ขั้นทำความเข้าใจ

1. ครูแจกใบความรู้เรื่อง ปัจจัยการผลิต ให้นักเรียนศึกษาหัวข้อที่กำลังเรียน และให้นักเรียนตั้งคำถาม และศึกษาหาคำตอบด้วยตนเอง

ตัวอย่าง

(1) คำถาม ปัจจัยการผลิตหมายถึงอะไร

คำตอบ สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ

2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอคำถามของกลุ่มตัวเอง และให้สมาชิกในห้องร่วมกันตอบคำถาม

ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่

1. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตั้งคำถาม และตอบคำถามของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ชัดเจน

2. ครูแจกใบงานเรื่อง ปัจจัย องค์ประกอบและคุณธรรมในการผลิต ให้แต่ละกลุ่มออกไปสัมภาษณ์เจ้าของกิจการร้านค้า โดยตอบคำถามลงในใบงานให้สมบูรณ์ แล้วนำเสนอผลงานในคาบต่อไป

3. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลงานและข้อสรุปหน้าชั้นเรียน

4. แต่ละกลุ่มส่งใบงานที่สรุปให้ครู

5. ครูซักถามเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้อง ตลอดจนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับข้อสงสัยต่าง ๆ

ขั้นการนำแนวความคิดไปใช้

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวทางนำความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์อย่างไรได้บ้าง และให้นักเรียนบอกอาชีพที่ผู้ปกครองทำในชีวิตประจำวัน และบอกปัจจัยที่ใช้ในการผลิตมีอะไรบ้าง

ขั้นทบทวน

นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวความคิดของตนที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร โดยให้เปรียบเทียบแนวความคิดเดิมที่มีมาก่อนกับแนวความคิดใหม่ที่สร้างขึ้นมา

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพิจารณาจากการสนทนา อภิปราย การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม
2. สังเกตการสรุปข้อมูล การตอบคำถาม
3. ตรวจสอบจากการตรวจใบงาน

สื่อการเรียนรู้

1. เรื่องสั้น “ความฝันของมะแอ”
2. ใบงาน
3. ใบความรู้

แหล่งเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ชุมชน
3. หนังสือแบบเรียน

**แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้
กับการใช้สัญญาเงื่อนไข**

กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้
เรื่อง ปัจจัยในการผลิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 2 คาบ

สาระสำคัญ

การผลิต เป็นกระบวนการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าที่ตอบสนองความต้องการผู้บริโภค ปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรในการผลิตหรือทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึงสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ ซึ่งมี 4 ประการสำคัญที่ผู้ผลิตต้องคำนึงถึง และนำไปใช้ในการผลิตอย่างคุ้มค่า จึงจะเกิดผลดีต่อการผลิต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายปัจจัยสำคัญในการผลิต
2. วิเคราะห์ประโยชน์และความจำเป็นของปัจจัยการผลิต
3. อธิบายถึงคุณธรรมในการผลิตได้

สาระการเรียนรู้

1. ปัจจัยการผลิต
2. ประโยชน์และความจำเป็นของปัจจัยการผลิต

กระบวนการเรียนรู้

1. ขึ้นก่อนมีการจัดกิจกรรมในการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน โดยครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน
2. ครูและนักเรียนทำข้อตกลงร่วมกันในห้องเรียนเรื่องเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางการเรียน โดยร่างสัญญาขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรจากความเห็นชอบจากสมาชิกทั้งห้อง และครูกับนักเรียนร่วมกันระบุตัวเสริมแรง จากนั้นครูและนักเรียนลงชื่อร่วมกันในใบสัญญา หากนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามที่สัญญาไว้ เช่น นักเรียนส่งงานตรงตามเวลา ไม่พูดเสียงดังในห้องเรียน เป็นต้น ครูก็จะให้การเสริมแรงเป็นแสดมปีสะสมในแต่ละคาบที่สอน เพื่อแลกของรางวัล เช่น อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ หลังจากที่เรียนจบในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยครูกำหนดจำนวนแสดมปีเพื่อแลกของรางวัล ดังนี้

สะสมแต้มปีได้	5	ดวง	แลกรางวัล	ดินสอไส้	1	แท่ง
สะสมแต้มปีได้	10	ดวง	แลกรางวัล	ปากกา	1	ด้าม
สะสมแต้มปีได้	15	ดวง	แลกรางวัล	สมุด	1	เล่ม
สะสมแต้มปีได้	25	ดวง	แลกรางวัล	กระเป๋าดินสอ	1	อัน

ขั้นปฐมนิเทศ

1. ครูกระตุ้นความสนใจ โดยให้นักเรียนฟังเรื่องเล่า “ความฝันของมะเอ” ที่ครูนำมาเป็นสื่อ นำและเล่าให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่อง และซักถามในประเด็นคำถามต่อไปนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- มะเอมีความคิดฝันในเรื่องใด
- ความคิดฝัน ของมะเอเป็นไปได้หรือไม่
- นักเรียนคิดว่ามะเอยังขาดแคลนในเรื่องอะไร
- สิ่งที่มีมะเอต้องการคืออะไร
- ถ้านักเรียนเป็นมะเอจะอย่างไร

2. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ

ขั้นทำความเข้าใจ

1. ครูแจกใบความรู้เรื่อง ปัจจัยการผลิต ให้นักเรียนศึกษาหัวข้อที่กำลังเรียน และให้นักเรียนตั้งคำถาม และศึกษาหาคำตอบด้วยตนเอง

ตัวอย่าง

(1) คำถาม ปัจจัยการผลิตหมายถึงอะไร

คำตอบ สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ

2. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอคำถามของกลุ่มตัวเอง และให้สมาชิกในห้อง ร่วมกันตอบคำถาม

ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่

1. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตั้งคำถาม และตอบคำถามของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ชัดเจน

2. ครูแจกใบงานเรื่อง ปัจจัย องค์ประกอบและคุณธรรมในการผลิต ให้แต่ละกลุ่ม ออกไปสัมภาษณ์เจ้าของกิจการร้านค้า โดยตอบคำถามลงในใบงานให้สมบูรณ์ แล้วนำเสนอผลงาน ในคาบต่อไป

6. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลงานและข้อสรุปหน้าชั้นเรียน
7. แต่ละกลุ่มส่งใบงานที่สรุปให้ครู
8. ครูซักถามเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้อง ตลอดจนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับข้อสงสัย

ต่าง ๆ

ขั้นการนำแนวความคิดไปใช้

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวทางนำความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์อย่างไรได้บ้าง และให้นักเรียนบอกอาชีพที่ผู้ปกครองทำในชีวิตประจำวัน และบอกปัจจัยที่ใช้ในการผลิตมีอะไรบ้าง

ขั้นทบทวน

นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวความคิดของตนที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร โดยให้เปรียบเทียบแนวความคิดเดิมที่มีมาก่อนกับแนวความคิดใหม่ที่สร้างขึ้น

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพิจารณาจากการสนทนา อภิปราย การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม
2. สังเกตการสรุปข้อมูล การตอบคำถาม
3. ตรวจสอบจากการตรวจใบงาน

สื่อการเรียนรู้

1. เรื่องสั้น “ความฝันของมะเอะ”
2. ใบงาน
3. ใบความรู้
4. ใบสัญญาเงื่อนไข
5. แสตมป์

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ชุมชน
3. หนังสือแบบเรียน

เรื่องสั้น

เรื่อง “ความฝันของมะเอ๋”

มะเอ๋เป็นชาว 3 จังหวัดชายแดนใต้ เป็นคนที่มีความคิดกว้างไกล เขาอยากเป็นคนที่มีกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นของตนเอง บ้านของมะเอ๋อยู่ชานเมืองมีที่ดินอยู่ริมถนนใหญ่ เขาอยากเปิดร้านขายผ้า และเสื้อผ้าสำเร็จรูปทุกเพศ ทุกวัย แต่ไม่มีเงินลงทุน ร้านขายเสื้อผ้าของเขาจึงเป็นเพียงความคิดเท่านั้น ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นได้เลย

คำถามท้ายเรื่อง

1. เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
2. มะเอ๋มีความคิดฝันในเรื่องใด
3. ความคิดฝัน ของมะเอ๋เป็นไปได้หรือไม่
4. นักเรียนคิดว่ามะเอ๋ยังขาดแคลนในเรื่องอะไร
5. สิ่ง que มะเอ๋ต้องการคืออะไร
6. ถ้านักเรียนเป็นมะเอ๋จะทำอย่างไร

ใบความรู้ เรื่อง ปัจจัยการผลิต

การผลิต เป็นกระบวนการแปรรูปวัตถุดิบให้กลายเป็นสินค้าหรือบริการที่ตอบสนองความต้องการผู้บริโภคได้ การผลิตจึงมีความหมายกว้าง โดยหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้เกิดผลผลิตจนกระทั่งไปถึงมือผู้บริโภค เช่น การปลูกข้าวก็เริ่มตั้งแต่เตรียมดิน ไปจนกระทั่งถึงเป็นข้าวสารอยู่ที่ร้านขายของชำของผู้ซื้อนำไปบริโภค เหล่านี้ถือเป็นกระบวนการผลิตทั้งสิ้น ตลอดจนการให้บริการต่าง ๆ ก็นับเป็นการผลิตด้วยเช่นกัน

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำงานทั้งการผลิตและการบริการรวมทั้งการพึ่งพาและแข่งขันกันทางเศรษฐกิจมีดังนี้

1. แรงงาน

แรงงานในที่นี้หมายถึง กำลังกายและกำลังความคิดของคนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตสินค้าและบริการดังนั้นจึงรวมทุกอย่างตั้งแต่ผู้ใช้แรงงานทางกายไปจนถึงผู้ใช้ความคิด เช่น ข้าราชการ และพนักงาน บริษัท ฯลฯ แรงงานจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลายอย่างเช่น สุขภาพการศึกษา ความเชี่ยวชาญ ความฉลาด ค่าจ้าง สวัสดิการ การยกย่อง และความมั่นคง ฯลฯ

2. ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ

การผลิตจำเป็นต้องใช้ที่ดิน โดยเฉพาะทางเกษตรกรรมต้องการที่ดินที่อุดมการณ์ที่มีขนาดกว้างขวางพอสมควร ทางอุตสาหกรรมต้องการที่ดินตั้งโรงงานซึ่งต้องมีเส้นทางคมนาคมเข้าสู่เมืองสะดวก ส่วนนักธุรกิจต้องการที่ดินตั้งสำนักงานหรือร้านค้าในเมือง ในกรณีที่ที่ดินทำประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้มากก็มีราคาแพง ถ้าทำประโยชน์ได้น้อยก็จะมีราคาถูก ส่วนทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ที่สำคัญต่อกระบวนการผลิต ได้แก่ น้ำซึ่งใช้ในการอุปโภค บริโภค เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ทำการประมง สร้างเขื่อน ให้พลังไฟฟ้า ขนส่งทางเรือและใช้ในการอุตสาหกรรม ป่าไม้ให้ผลผลิตเกี่ยวกับไม้ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร แร่ธาตุใช้ทำเครื่องจักรและเครื่องใช้ต่าง ๆ น้ำมันและก๊าซใช้เป็นเชื้อเพลิงต่าง ๆ ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ต้องมีการวางแผนการใช้ให้เหมาะสมมิฉะนั้นอาจเกิดความเสียหายต่อสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติในระยะยาวได้

3. ทุน

หมายถึง ปัจจัยในการผลิตต่าง ๆ เช่น เครื่องจักร เครื่องมือ อาคาร รวมทั้งเงินสำหรับใช้จ่ายในการผลิตด้วย การผลิตต้องมีทุนดังกล่าวจึงจะสามารถดำเนินการได้ซึ่งจะทำให้เกิดการจ้างแรงงาน คนมีรายได้ นำเงินไปใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการ ผลผลิตก็ขายได้ทำให้คนมีงานทำ

เศรษฐกิจที่ดี รัฐบาลจึงต้องดูแลระบบเงินทุนผ่านทางธนาคารและบริษัทเงินทุน รวมทั้งตลาดหลักทรัพย์ให้มีความมั่นคงและเติบโต เพื่อนักธุรกิจมีเงินทุนที่จะนำไปใช้ในการผลิตสินค้าและบริการได้

4. การประกอบการ การจัดการและเทคโนโลยีในการผลิต

การผลิตในปัจจุบันต้องการความรู้และเทคโนโลยีสูงกว่าแต่ก่อนมาก จึงต้องมีการศึกษาอบรม วิจัยและพัฒนาตลอดเวลา จึงจะทำให้การทำงานเพื่อการผลิตสินค้าและบริการสามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ เพราะสินค้าและบริการมีคุณภาพสูงแต่ต้นทุนต่ำสินค้าก็จะถูกทำให้ขายได้ง่าย

ส่วนประกอบการหรือการจัดการ หมายถึงความสามารถในเชิงบริหารที่จะนำเอาแรงงานที่คืนและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งทุนมาจัดการให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพในปริมาณมากและต้นทุนต่ำ

สรุปได้ว่า ปัจจัยในการผลิตทุก ๆ ด้านมีความสำคัญเท่าเทียมกัน การที่เรามีความรู้หรือเชี่ยวชาญในเรื่องปัจจัยต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจจะทำให้เราสามารถผลิตสินค้าและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทคโนโลยี คือ วิทยาการที่ช่วยในการประกอบธุรกิจมีประสิทธิภาพสูงทั้งการผลิตและการค้า

การใช้เทคโนโลยีที่มีผลต่อการผลิตสินค้าและบริการที่ทำให้ผู้บริโภคเลือก

ด้านการเกษตร การใช้เทคโนโลยีจะทำให้ผลผลิตมีคุณภาพสูงขึ้น และปริมาณเพิ่มขึ้น ต้นทุนต่อหน่วยจะมีราคาต่ำลงทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อ ในขณะที่เดียวกันเกษตรกรก็ยังมีกำไร

ด้านอุตสาหกรรม การใช้เทคโนโลยีจะทำให้ผลผลิตมีมากขึ้นมีการจ้างงานมากขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ขณะที่สินค้ามีคุณภาพดีขึ้นแต่ราคาถูกลง ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกซื้อมากขึ้น

การแข่งขันที่มีผลต่อการผลิตสินค้าและบริการที่ทำให้ผู้บริโภคเลือก

การแข่งขันจะทำให้เกิดสินค้าชนิดใหม่ ๆ ราคาสินค้าที่ถูกลง คุณภาพสินค้าที่ดีขึ้นมีความเหมาะสมในการบริโภคมากขึ้น ผู้ผลิตทั้งด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมจะพยายามสนองความต้องการของผู้บริโภคในทุก ๆ ด้าน ผู้ที่สนองความต้องการได้มากที่สุดจะเป็นผู้ถูกเลือก การแข่งขันกันจะมีตั้งแต่ชนิดของสินค้าที่แปลกใหม่กว่าเดิม บริการที่แปลกใหม่จะถูกคิดค้นขึ้นมา

ใบงาน
เรื่อง ปัจจัย องค์ประกอบและคุณธรรมในการผลิต

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....3.....
4..... 5.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกไปสัมภาษณ์เจ้าของกิจการ ร้านค้าเกี่ยวกับกิจการ โดยเติมคำหรือตอบคำถามลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. ชื่อร้าน.....
2. กิจการ.....
3. ผู้ให้สัมภาษณ์คือ ชื่อ / ตำแหน่ง.....
4. กิจการที่ทำอยู่เป็นกิจการเกี่ยวกับอะไร.....
5. ปัจจัยในการผลิตที่สำคัญได้แก่อะไร.....
6. การผลิตคำนึงถึงอะไรเป็นสำคัญ.....
7. กลุ่มเป้าหมายผู้บริโภคคือกลุ่มใด.....
8. ทำอย่างไรกิจการจึงเจริญก้าวหน้า.....
9. ท่านคิดว่าคุณธรรมในการผลิตและจำหน่ายคืออะไร.....
10. ทำอย่างไรผลผลิตจึงมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของลูกค้า.....
11. มีหลักการแข่งขันกับคู่แข่งอย่างไร.....
12. ปัญหาและอุปสรรคในการทำกิจการของท่านคืออะไร.....
13. การแข่งขันในทางเศรษฐกิจต้องมีคุณธรรมอะไรบ้างจึงจะยุติธรรมสำหรับทุกฝ่าย.....

ตัวอย่างใบสัญญาเงื่อนไข

วันที่ 15 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2549

สัญญาฉบับนี้เป็นข้อตกลงระหว่าง (ด.ช./ด.ญ).....
และครู วันเริ่มต้นของสัญญา วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 และวันสิ้นสุดของสัญญาวันที่
10 มกราคม พ.ศ. 2550 ซึ่งมีข้อความในสัญญาดังนี้

ข้าพเจ้าจะแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในขณะที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ดังนี้

1. นักเรียนไม่คุยเสียงดังในห้องเรียน
2. นักเรียนไม่ลุกจากที่นั่งก่อนได้รับอนุญาตจากครู
3. นักเรียนส่งงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่ครูกำหนด
4. นักเรียนช่วยเหลือกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนไม่เอาเปรียบเพื่อนในกลุ่ม
5. นักเรียนไม่ทะเลาะวิวาทกันในห้องเรียน

ถ้าหากนักเรียนทำตามที่กำหนดตามข้อตกลงนี้แล้ว นักเรียนจะได้สะสมปีสะสม เพื่อแลก
ของรางวัลจากครู โดยไม่มีข้อแม้ดังนี้

สะสมสะสมปีได้	5	ดวง	แลกรางวัล	ดินสอไส้	1	แท่ง
สะสมสะสมปีได้	10	ดวง	แลกรางวัล	ปากกา	1	ด้าม
สะสมสะสมปีได้	15	ดวง	แลกรางวัล	สมุด	1	เล่ม
สะสมสะสมปีได้	25	ดวง	แลกรางวัล	กระเป๋าดินสอ	1	อัน

ถ้าหากนักเรียนไม่ทำตามที่กำหนดตามข้อตกลงนี้แล้ว นักเรียนจะถูกปรับสะสมปีที่นักเรียน
สะสมคืน ครั้งละ 1 ดวงโดยไม่มีข้อแม้

ลงชื่อ.....

นักเรียน

ลงชื่อ.....

ผู้วิจัย

<p>21. ข้อใดเกี่ยวข้องกับสหกรณ์</p> <p>ก. กลุ่มคนที่มีความคิดเหมือนกัน</p> <p>ข. มีการดำเนินธุรกิจร่วมกัน</p> <p>ค. มีจุดประสงค์ที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p> <p>22. ข้อใดมีความสัมพันธ์กับสหกรณ์บริการ</p> <p>ก. รถแท็กซี่ ข. เรือจับปลา</p> <p>ค. สวนทุเรียน ง. องค์การสะพานปลา</p> <p>23. สหกรณ์ที่ถูกต้องตามกฎหมายจะต้องดำเนินการอย่างไร</p> <p>ก. เป็นคณะบุคคลไม่ต่ำกว่า 10 คน</p> <p>ข. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์</p> <p>ค. จัดทะเบียนตามกฎหมาย</p> <p>ง. มีการเลือกตั้งในสมาชิกกลุ่ม</p> <p>24. สหกรณ์ช่วยส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างไร</p> <p>ก. ช่วยให้มีประสบการณ์ทางเศรษฐกิจ</p> <p>ข. ช่วยให้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>ค. ช่วยให้รู้จักการแสวงหาผลประโยชน์</p> <p>ง. ช่วยให้มีรู้ความสามารถในการทำงาน</p> <p>25. ข้อใดเป็นวิธีจัดตั้งสหกรณ์ในโรงเรียน</p> <p>ก. จัดประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ</p> <p>ข. แต่งตั้งคณะกรรมการริเริ่มดำเนินการ</p> <p>ค. ประกาศรับสมัครสมาชิกและรวบรวมหุ้น</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p> <p>26. การรวมกลุ่มและสหกรณ์จะสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับสิ่งใด</p> <p>ก. ความรู้ ข. ความสามัคคี</p> <p>ค. การรวมหุ้น ง. การประหยัด</p>	<p>27. ข้อใดเป็นประโยชน์ของสหกรณ์ที่สมาชิกจะได้รับ</p> <p>ก. ฝึกให้สมาชิกรู้จักการแข่งขัน</p> <p>ข. ศึกษาปัญหาด้านการตลาด</p> <p>ค. ช่วยหาเงินมาอุดหนุนการดำเนินงาน</p> <p>ง. ช่วยจัดพ่อค้าคนกลาง</p> <p>28. ผลตอบแทนที่สมาชิกได้รับจากการมีหุ้นในสหกรณ์คือข้อใด</p> <p>ก. เงินเดือน ข. เงินอุดหนุน</p> <p>ค. เงินปันผล ง. เบี้ยเลี้ยง</p> <p>29. ข้อใดหมายถึงระบบเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>ก. ระบบเศรษฐกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของปัจจัยผลิต</p> <p>ข. ระบบเศรษฐกิจที่ประชาชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต</p> <p>ค. ระบบเศรษฐกิจที่ใช้กลไกราคาในการแข่งขัน</p> <p>ง. ระบบเศรษฐกิจที่ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>30. ใครนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ก. สมชายเลี้ยงไก่ แล้วเอาไข่ไก่ไปใส่ปุ๋ยผักที่ตนเองปลูกไว้กินเอง ถ้าเหลือก็เอาไปขาย</p> <p>ข. สมศรีกู้เงินจากธนาคารเพื่อลงทุนขยายร้านเสริมสวยให้มีกิจการใหญ่โต</p> <p>ค. สมศักดิ์ทำธุรกิจน้ำมันเดือนเข้ามาในประเทศไทย</p> <p>ง. สมใจเปิดศูนย์รับเลี้ยงเด็ก โดยประชาสัมพันธ์การรับเลี้ยงเด็กไปทั่วทั้งจังหวัด</p>
---	---

แบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

คำชี้แจงในการทำแบบประเมิน

1. แบบประเมินมีจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ เป็นแบบปรนัย เลือกตอบชนิด 3 ตัวเลือกทั้งหมด
2. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องตัวเลือก ก, ข, หรือ ค ของกระดาษคำตอบที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

- ถ้าปฏิบัติทุกครั้ง ให้ตอบว่า “จริง”
- ถ้าปฏิบัติไม่สม่ำเสมอให้ตอบว่า “ไม่แน่ใจ”
- ถ้าไม่ปฏิบัติ ให้ตอบว่า “ไม่จริง”
- ข้ำพเจ้า หมายถึง ตัวนักเรียนเอง

1. ข้ำพเจ้าชอบอ่านหนังสือเพิ่มเติมเมื่อมีเวลาว่าง

ก. จริง	ข. ไม่แน่ใจ	ค. ไม่จริง
---------	-------------	------------
2. ข้ำพเจ้าศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด หรือจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต ฯลฯ

ก. จริง	ข. ไม่แน่ใจ	ค. ไม่จริง
---------	-------------	------------
3. เมื่ออ่านหนังสือเรื่องใดไม่เข้าใจ ข้ำพเจ้าจะค้นคว้าเพิ่มเติม

ก. จริง	ข. ไม่แน่ใจ	ค. ไม่จริง
---------	-------------	------------
4. ถ้าข้ำพเจ้าไม่เข้าใจในบทเรียน ข้ำพเจ้าจะซักถามอาจารย์หลังเรียนบทเรียนนั้นๆ

ก. จริง	ข. ไม่แน่ใจ	ค. ไม่จริง
---------	-------------	------------
5. ข้ำพเจ้าทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมนอกเหนือที่ครูมอบหมายให้ทำ

ก. จริง	ข. ไม่แน่ใจ	ค. ไม่จริง
---------	-------------	------------
6. ข้ำพเจ้าทำงานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด

ก. จริง	ข. ไม่แน่ใจ	ค. ไม่จริง
---------	-------------	------------
7. ข้ำพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายเมื่อใกล้ถึงเวลาดำหนดส่ง

ก. จริง	ข. ไม่แน่ใจ	ค. ไม่จริง
---------	-------------	------------
8. ข้ำพเจ้าส่งงานที่ครูมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด

ก. จริง	ข. ไม่แน่ใจ	ค. ไม่จริง
---------	-------------	------------
9. ข้ำพเจ้าชอบต่อรองระยะเวลาการส่งงานให้เลื่อนออกไปจากเวลาเดิมที่กำหนด

ก. จริง	ข. ไม่แน่ใจ	ค. ไม่จริง
---------	-------------	------------

10. ข้าพเจ้าทำงานผ่าน ๆ โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ เพื่อให้ส่งทันเวลาก็จ็พอ
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
11. ข้าพเจ้ากำหนดตารางเวลาในการอ่านหนังสือ และอ่านหนังสือตามตารางที่กำหนดไว้
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
12. ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์การเรียน เช่นหนังสือ ปากกา ไม้บรรทัดให้พร้อมก่อนไปโรงเรียน
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
13. ในการทำงานเป็นกลุ่ม ข้าพเจ้าจะแบ่งงานและหน้าที่ให้เพื่อน ๆ ทำทุกคน
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
14. เวลาข้าพเจ้าอยู่ที่บ้าน จะแบ่งเวลาอ่านหนังสือ ทำงานบ้าน และเล่นกับเพื่อน ๆ ในแต่ละวัน
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
15. ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียว เพราะไม่ไว้ใจให้เพื่อนทำ กลัวเพื่อนทำงานไม่ดี
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
16. ข้าพเจ้าลืมนำอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ ปากกา ไม้บรรทัด ขาดอยู่เสมอ
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
17. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามมติข้อตกลงของสมาชิกในกลุ่มการเรียนวิชาสังคมศึกษา
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
18. ข้าพเจ้าจะนั่งทำงานในชั่วโมงจนเสร็จ โดยไม่เล่นกับเพื่อน เมื่อครูไม่อยู่ในชั้นเรียน
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
19. ข้าพเจ้าชอบนำงานวิชาอื่นมาทำ ในขณะที่กำลังเรียนวิชาสังคมศึกษา
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
20. ข้าพเจ้าจะให้พี่ หรือเพื่อนทำการบ้านให้ในข้อที่ทำไม่ได้
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
21. ข้าพเจ้าจะให้เพื่อนลอกการบ้านเสมอ เวลาเพื่อนทำการบ้านไม่เสร็จ
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
22. ข้าพเจ้าไม่ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมาย เพราะข้าพเจ้ามีเพื่อนช่วยทำการบ้าน
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
23. ข้าพเจ้าจะปฏิเสธ เมื่อเพื่อนชวนข้าพเจ้าหนีเรียนไปเล่นเกม
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
24. ข้าพเจ้า ชอบเข้าห้องเรียนหลังครู
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง

25. ข้าพเจ้าจะไม่เข้าเรียน ถ้าทราบว่าครูไม่มาสอน ถึงแม้มีใบงานมอบหมายให้ทำ
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
26. ข้าพเจ้าชอบออกนอกห้องเรียนเสมอ เวลาที่ครูไม่สอน
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
27. ข้าพเจ้าจะเขียนสรุปทุกครั้ง ขณะที่ครูสอนหรือหลังจากที่เรียนเสร็จ
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
28. ข้าพเจ้าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จเรียบร้อยก่อนไปออกไปเล่นกับเพื่อน
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
29. ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียน ที่เรียนไปในแต่ละวัน
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
30. เมื่อข้าพเจ้าขาดเรียน ข้าพเจ้าจะถามเพื่อน ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
31. ถ้ามีโอกาสเลือกข้าพเจ้าจะนั่งเรียน โต๊ะข้างหน้า เพราะ ได้ยินสิ่งที่ครูสอน ได้อย่างชัดเจน
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
32. ข้าพเจ้าอยู่เฉย ๆ ในงานกลุ่ม เพราะต้องการให้เพื่อนที่เก่งทำงานกันเอง
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
33. เมื่อครูซักถาม ข้าพเจ้ารีบยกมือตอบคำถามทันที
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
34. ข้าพเจ้าชอบแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มเวลามีกิจกรรมกลุ่ม
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
35. ข้าพเจ้าเต็มใจมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีในชั้นเรียนทุกครั้งที่ครูสอน
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
36. ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานเป็นกลุ่ม
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
37. เมื่อทำงานผิดพลาดหรือบกพร่อง ข้าพเจ้าพยายามหาสาเหตุและวิธีการปรับปรุงแก้ไขด้วยตนเอง
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
38. ข้าพเจ้าจะทำผลงานให้ดีที่สุดก่อนนำไปส่งครู
 ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง

39. เมื่อข้าพเจ้าทำงานผิด ข้าพเจ้าจะให้เพื่อนช่วยแก้ไขให้
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง
40. งานที่ได้รับมอบหมายออกมาไม่ดี ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นเพราะเพื่อนไม่ให้ความร่วมมือ
ก. จริง   ข. ไม่แน่ใจ   ค. ไม่จริง

ภาคผนวก 4

การวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของคะแนน

ตาราง 20 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
สังคมศึกษา

กลุ่มทดลองที่ 1				กลุ่มทดลองที่ 2			
คนที่	คะแนน		คะแนนแตกต่าง $d_1 = x_2 - x_1$	คนที่	คะแนน		คะแนนแตกต่าง $d_2 = y_2 - y_1$
	ก่อนเรียน x_1	หลังเรียน x_2			ก่อนเรียน y_1	หลังเรียน y_2	
1	20	27	7	1	7	15	8
2	9	18	9	2	12	19	7
3	7	18	11	3	24	33	9
4	17	29	12	4	7	13	6
5	17	19	2	5	11	17	6
6	10	23	13	6	16	24	8
7	22	29	7	7	16	25	9
8	20	27	7	8	16	26	10
9	13	24	11	9	12	23	11
10	18	25	7	10	20	27	7
11	11	22	11	11	15	22	7
12	11	18	7	12	5	11	6
13	18	26	8	13	22	26	4
14	5	17	12	14	19	29	10
15	20	29	9	15	19	28	11
16	13	25	12	16	13	20	7
17	18	29	11	17	16	20	4
18	26	34	8	18	10	20	10
19	21	26	5	19	6	12	6
20	15	19	4	20	16	18	2
21	15	24	9	21	13	19	6
22	22	33	11	22	20	25	5
23	8	13	5	23	9	12	3
24	12	19	7	24	15	21	6

ตาราง 20 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษา (ต่อ)

กลุ่มทดลองที่ 1				กลุ่มทดลองที่ 2			
คนที่	คะแนน		คะแนนแตกต่าง $d_1 = x_2 - x_1$	คนที่	คะแนน		คะแนนแตกต่าง $d_2 = y_2 - y_1$
	ก่อนเรียน X_1	หลังเรียน X_2			ก่อนเรียน y_1	หลังเรียน y_2	
25	5	15	10	25	15	27	12
26	19	30	11	26	16	22	6
27	16	22	6	27	10	16	6
28	20	34	14	28	13	25	12
29	17	25	8	29	11	18	7
30	12	25	13	30	11	19	8
$\bar{D}_1 = \frac{\sum d_1}{n}$			8.90	$\bar{D}_2 = \frac{\sum d_2}{n}$			3.97

ตาราง 21 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของแบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษา

กลุ่มทดลองที่ 1				กลุ่มทดลองที่ 2			
คนที่	คะแนน		คะแนนแตกต่าง $d_1 = x_2 - x_1$	คนที่	คะแนน		คะแนนแตกต่าง $d_2 = y_2 - y_1$
	ก่อนเรียน x_1	หลังเรียน x_2			ก่อนเรียน y_1	หลังเรียน y_2	
1	100	103	-3	1	76	86	10
2	87	78	9	2	77	82	5
3	88	81	7	3	73	76	3
4	90	81	9	4	72	74	2
5	92	72	20	5	71	75	4
6	81	73	8	6	87	97	10
7	111	104	7	7	82	87	5
8	97	89	8	8	78	73	-5
9	94	84	10	9	82	92	10
10	87	82	5	10	69	82	13
11	86	79	7	11	89	88	-1
12	84	81	3	12	76	78	2
13	84	79	5	13	62	75	13
14	90	86	4	14	94	85	-9
15	92	77	14	15	89	88	-1
16	72	77	-5	16	77	90	13
17	99	86	5	17	89	97	8
18	87	79	8	18	84	89	5
19	104	100	4	19	70	67	-3
20	85	81	4	20	76	79	3
21	101	84	17	21	77	83	6
22	109	102	7	22	90	88	-2
23	93	83	10	23	70	72	2
24	94	79	15	24	70	81	11

ตาราง 21 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของแบบประเมินความรับผิดชอบทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษา (ต่อ)

กลุ่มทดลองที่ 1				กลุ่มทดลองที่ 2			
คนที่	คะแนน		คะแนนแตกต่าง $d_1 = x_2 - x_1$	คนที่	คะแนน		คะแนนแตกต่าง $d_2 = y_2 - y_1$
	ก่อนเรียน x_1	หลังเรียน x_2			ก่อนเรียน y_1	หลังเรียน y_2	
25	115	102	-13	25	79	79	0
26	92	80	12	26	92	89	-3
27	80	74	6	27	102	105	3
28	109	99	10	28	75	84	9
29	97	81	11	29	82	80	-2
30	111	95	16	30	91	83	8
$\bar{D}_1 = \frac{\sum d_1}{n}$			7.33	$\bar{D}_2 = \frac{\sum d_2}{n}$			3.97